

Rekabet Kurumu, Bildirim Zorunluluğu İçin Esas Alınan Ciro Eşiklerini Değiştirdi

Competition/Rekabet Hukuku

Özet

Yoğunlaşma denetimi rejimindeki değişiklikler, (i) bildirim zorunluluğunu tetikleyen ciro eşiklerini artırmakta, (ii) teknoloji şirketlerinin devri bakımından ciro eşiklerin uygulanmasında bir istisna getirmekte, (iii) bazı teşebbüsler için ciro hesaplama metodolojisinde değişiklikler yapmakta ve (iv) taslak bildirim formunu güncellemektedir. Söz konusu değişiklikler 4 Mayıs 2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

[İçindekiler]

Yeni gelişme

Yeni ciro eşikleri

Teknoloji teşebbüsleri için özel düzenleme

Diğer değişiklikler

Sonuç

Yeni gelişme

Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'de ("2010/4 Sayılı Tebliğ") Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ ("Tadil Tebliği") 4 Mart 2022 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Rekabet Kurumu ("Kurum"), Tadil Tebliği ile birçok önemli yenilik getirmiş ve en önemlisi bildirim zorunluluğunu tetikleyen ciro eşiklerini yükselterek güncellemiştir. Tadil Tebliği, 4 Mayıs 2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Yeni ciro eşikleri

Bilgi bütünlüğünün sağlanması adına, 2010/4 Sayılı Tebliğ'e göre bir işlemin Rekabet Kurulu'na ("Kurum") bildirilmesinin zorunlu olması için şu iki şartın birlikte sağlanması gereklidir: (i) İşlemin kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirmesi ve (ii) İşlem taraflarının cirolarının 2010/4 Sayılı Tebliğ'in 7. maddesinde yer alan eşikleri aşması. Hâlihazırda yürürlükte olan ciro eşikleri Şubat 2013'ten beri yürürlükte ve Kurul bu eşiklerde bugüne dek herhangi bir değişikliğe gitmemiştir. Fakat 2013 yılından bu yana yabancı para birimlerinin Türk Lirası karşısında giderek değer kazanması ve özellikle 2021 yılındaki ani yükseliş nedeniyle, yıllar içerisinde daha çok işlem 2010/4 Sayılı Tebliğ'in kapsamına girer olmuştur. Durumu rakamlarla ortaya koymak gerekirse, 2019 yılında 208, 2020 yılında 220 ve 2021 yılında ise 309 yoğunlaşma denetimi dosyası Kurul tarafından karara bağlanmıştır.

2010/4 Sayılı Tebliğ'in değişik 7. maddesine göre, aşağıdaki eşiklerden birinin aşılması durumunda işlem yoğunlaşma denetimine tabi olacaktır:

- (a) İşlem taraflarının Türkiye ciroları toplamının 750 milyon TL'yi¹ (yaklaşık 84.364.454 ABD Doları veya 71.633.238 Avro²) ve işlem taraflarından en az ikisinin Türkiye cirolarının ayrı ayrı 250 milyon TL'yi³ (yaklaşık 28.121.485 ABD Doları veya 23.877.746 Avro), veya

¹ Tadil Tebliğ öncesinde 100 milyon TL'dir (yaklaşık 11.248.594 ABD Doları veya 9.551.098 Avro).

² Bu bültende yer alan ABD Doları ve Avro cinsinde yazılan rakamlar Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın 2021 için geçerli ortalama alış kurları üzerinden dönüştürülmüştür (1 ABD Doları = 8,89 TL ve 1 Avro = 10,47 TL).

³ Tadil Tebliğ öncesinde 30 milyon TL'dir (yaklaşık 3.374.578 ABD Doları veya 2.865.330 Avro).

- (b) Devralma işlemlerinde devre konu varlık ya da faaliyetin, birleşme işlemlerinde ise işlem taraflarından en az birinin Türkiye cirosunun 250 milyon TL'yi⁴ (yaklaşık 28.121.485 ABD Doları veya 23.877.746 Avro) ve diğer işlem taraflarından en az birinin dünya cirosunun 3 milyar TL'yi⁵ (yaklaşık 337.457.818 ABD Doları veya 286.532.951 Avro).

Tadil Tebliği sonrasında çok daha az sayıda işlemin 2010/4 Sayılı Tebliğ kapsamına girmesi ve bu nedenle, Kurul'un yoğunlaşma denetimi dosyalarında önemli bir azalış yaşanması beklenmektedir.

Teknoloji teşebbüsleri için özel düzenleme

Tadil Tebliği yoğunlaşma denetimi rejimine "teknoloji teşebbüsü" kavramını kazandırmıştır. 2010/4 Sayılı Tebliğ'in ek 4(1)(e). maddesine göre bu kavram "dijital platformlar, yazılım ve oyun yazılımı, finansal teknolojiler, biyoteknoloji, farmakoloji, tarım kimyasalları ve sağlık teknolojileri alanlarında faaliyet gösteren teşebbüsleri veya bunlara ilişkin varlıkları" ifade etmektedir. Kurum'un resmi internet sitesinde 4 Mart 2022 tarihinde yayımlanan duyuruda, söz konusu düzenlemenin gerekçesi şu şekilde açıklanmıştır: Kurum aralarında dijital platformların da bulunduğu teknoloji odaklı pazarlardaki hızlı gelişmeleri yakından izlemektedir. Bu gelişmeler rekabet hukuku uygulamalarında değişiklik yapılmasını zorunlu kılabilir. Yabancı rekabet otoriteleri gibi Kurum da, start-up olarak tabir edilen yeni kurulan veya gelişmekte olan girişimlerin yüksek pazar gücüne sahip teşebbüsler tarafından devralınması işlemlerinin ciro eşikleri nedeniyle Kurul'un yetki alanı dışında kalmasını bir tehdit olarak değerlendirmektedir. Kurul'un teknoloji teşebbüslerini ilgilendiren işlemlere dair denetimini sıkılaştırmak ve öldürücü devralmaları engellemek adına Tadil Tebliği ile özel bir eşik getirilmiştir.

2010/4 Sayılı Tebliğ'in ek 7(2). maddesine göre (i) Türkiye coğrafi pazarında faaliyet gösteren veya Ar-Ge faaliyeti olan ya da (ii) Türkiye'deki kullanıcılara hizmet sunan teknoloji teşebbüslerinin devralınmasına ilişkin işlemlerde 2010/4 Sayılı Tebliğ'in 7(1)(a). maddesinde öngörülen 250 milyon TL eşiği uygulanmayacaktır. İlaveten Kurum, yakın zamanda Almanya ve Avusturya yoğunlaşma denetimi rejimlerinde yapılan değişiklikleri dikkatle irdelediğini, ancak işlem değerini referans alan bir eşik öngörmeye şu aşamada lüzum görmediğini belirtmiştir. Yine de, Kurum start-up'ların devralınmasına ilişkin rekabetçi endişeleri gidermek adına bu istisnayı öngörülmüştür.

Diğer değişiklikler

Tadil Tebliği, Kurum'un dijitalleşmeye verdiği önemi bir kez daha vurgulamaktadır. Duyuruda, Kurum yakın gelecekte formun tamamıyla elektronik ortam üzerinden doldurularak Kurum'a sunulmasına olanak sağlanacağını belirtmektedir. Ayrıca bilgi ve belge talepleri ile bunlara verilen yanıtların da tek bir elektronik platformda toplanacağına işaret edilmektedir. Böylelikle, Kurum, bildirimlerde talep edilen eksik bilgilerin bu platform üzerinden daha pratik ve hızlı bir şekilde tamamlanması hedeflemektedir. O zamana dek ise, Tadil Tebliği başvurularında 2018 yılında e-Devlet üzerinden kullanıma açılan ve COVID-19 salgını sonrasında yoğun olarak kullanılan Rekabet Kurumu Başvuru Portalı'nın kullanımına hukuken dayanak sağlamıştır.

Mali kurumların cirosunun nasıl hesaplanacağına dair açıklamalar da diğer kamu kurumu ve bağımsız idari otoritelerin ilgili mevzuatta yaptığı değişikliklerin bir yansıması olarak tadil edilmiştir.

Ayrıca Kurum yoğunlaşmaların değerlendirilmesine ilişkin kılavuzlarını da, 2020 yılında 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da yapılan değişikliklerle getirilen 'etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması' testini de yansıtacak şekilde tadil etmiştir (bkz. Yatay Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz ve Yatay Olmayan Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz). Ayrıca kılavuzlarda potansiyel rekabet, rekabetin yakınlığı analizi, dijital pazarlara ve inovasyona dayalı pazarlara ilişkin zarar teorileri gibi konularda eklemeler ve güncellemeler yapılmıştır. Birleşme devralmalar bakımından geçerli olan güncel zarar teorileri (potansiyel rakip/rekabet zarar teorisi, öldürücü devralma zarar teorisi) ışığında özellikle yeni kurulan ve gelişmekte olan firmaların devralınması ile ilgili değerlendirmede dikkate alınabilecek genel ilkelere de yer verilmiştir.

Ayrıca 2010/4 Sayılı Tebliğ'in eki olan ve başvurularında kullanılan bildirim formu da değiştirilmiştir. Kurum talep edilen bilgileri detaylandırarak bildirimlerin Kurum'a tam bir şekilde sunulmasını temin etmeyi amaçlamaktadır. Önemli bir not olarak, bildirim formunun yeni giriş bölümünün 2. bendine göre ancak şu iki durumda işlem taraflarının etkilenen pazarlara ilişkin detaylı bilgi isteyen

⁴ Tadil Tebliğ öncesinde 30milyon TL'dir (yaklaşık 3.374.578 ABD Doları veya 2.865.330 Avro).

⁵ Tadil Tebliğ öncesinde 500 milyon TL'dir (yaklaşık 56.242.970 ABD Doları veya 47.755.492 Avro).

bazı bölümleri doldurmaması (diğer bir deyişle "kısa form" başvuru yapması) mümkün olacaktır: **(i)** İşlemin ortak kontrolden tek kontrole geçişe ilişkin olması veya **(ii)** Türkiye'de etkilenen pazarın bulunmaması. Bu değişiklik ile Kurum daha önce ilgili bölümlerin doldurulmasını (diğer bir deyişle "uzun form" başvuru yapılmasını) gerektiren yatay örtüşmeler için %20 ve dikey örtüşmeler için %25'lik pazar payı eşiklerini kaldırmıştır. Bu çerçevede, Tadil Tebliği yürürlüğe girdikten sonra işlem taraflarının pazar payları düşük olsa bile etkilenen pazar(lar)ın bulunduğu her türlü yoğunlaşma başvurusu için uzun form doldurmak ve etkilenen pazarlar hakkında geniş kapsamlı bilgiler sunmak gerekecektir.

Sonuç

Kurum bildirim zorunluluğunu tetikleyen ciro eşiklerini oldukça yükseltmiştir. Bu değişiklikle birlikte, Kurum'un yoğunlaşma denetimine dair iş yükünde bir azalma beklenebilecektir. Böylelikle Kurum rekabet ihlali soruşturmalarına daha çok kaynak tahsis edebilecektir. Ayrıca Kurum'un yakın zamanda dijital pazarlara yönelik olarak gerçekleştirdiği soruşturmalar ve sektör araştırmalarına paralel olarak işbu yeni düzenlemede de teknoloji teşebbüslerinin devralınmasına ilişkin istisnai bir yaklaşım benimsenmiş olması yükselen dijital pazarların yoğunlaşma denetimi bakımından da Kurum'un radarına gireceğini göstermektedir. Bu değişikliklerin uygulamaya yansımaları Tadil Tebliği'nin 4 Mayıs 2022 tarihinde yürürlüğe girmesi ile gözlemlenecektir.

İletişim

Hakan Özgökçen

Ortak Avukat

hakan.ozgokcen@esin.av.tr

Sinan Diniz

Kıdemli Avukat

sinan.diniz@esin.av.tr

Esen Ergül

Kıdemli Avukat

esen.ergul@esin.av.tr

Can Sarp Özcan

Avukat

can.ozcan@esin.av.tr

© 2022 Esin Attorneys Partnership. All rights reserved. Esin Attorneys Partnership is a member firm of Baker & McKenzie International, a Swiss Verein with member law firms around the world. In accordance with the common terminology used in professional services organizations, reference to a "partner" means a person who is a partner, or equivalent, in such a law firm. Similarly, reference to an "office" means an office of any such law firm. This may qualify as "Attorney Advertising" requiring notice in some jurisdictions. Prior results do not guarantee a similar outcome.

